

DOMOVINA

Uvodničkič
je na Schillerjevi cesti 8. — Dopolno blagovolito fra-
nsko, vokopci se ne vržejo.

Zbiranje trikrat na teden, vsak ponedeljek, sreda in petek; ter voja za Avstrijo in Nemčijo 12 krov., pol leta 6 krov., 3 meseca 3 krov. Za Ameriko in druge delote ističe val, brez kar morda potisne, namreč: Na mesec 17 krov., pol leta 6 krov. 50 vlt. Nasledina se poljiva upravljalna, pisanje se vnaprej.

Za Izobraževanje
se plačuje od vsake petti-vrste po 20 dinarjev za vla-
kovez; za voje inzertate in monografike inzertirajo
malo popust.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Odgovor Slovenčevemu „Razkritiju o Pleju“.

(Konec.)

Suterščev vpliv v priči Slovencem na Stajerskem in na Korotku ni imel nikake moči in zaribog ne morem pristrediti. „Slovenčevemu“ člankarju, da je dr. Suterščič „dosegel do pičice vse, kar se mu je narabil“, in da se mu je, ko se je baje Robič „vzaj. 1907“ zadnjem hipo obrnil do ujega“, posredilo, v zadnjem hipo še doseci bistveno zdobjanje vladne predlage s tem, da je vlaada sprejela napremeno razdelitev Robičevih okrajov.“ Povdarnjam, da je bilo nesloganje med vlaado in nami samo zavoljilo Števila Stajerskih slovenskih mandatorjev, ne pa gledo slovenski knežički volilnih okrajev; v zadnjem obziru bi bilo lahko doseci sporaznjenje z vlaado — nespametljeno je bilo zaribog glede Meril slovenskih mandatorjev. Da bi pa vlaada sprejela v mestne volilne okraje na Spodnjem Stajerskem tudi vse slovenske trge, tega tudi dr. Suterščič ni dosegel in zato se je šlo: Gledo Gorice pa dr. Suterščič tudi ne sme preglasno bohatiti na svoje zaduge. V teki meseca januarja 1906 sem dobil od dr. Gregortiča pismo in brzoj, v katerem mi je naznanil, da hode dati vlaada Slovencem na Goritku — samo dva mandata, ter me prosil, naj greš v Gantscha in Bylandta, da se o stvari informiram in na vlaado pritrishem, da dobe Slovenci tri mandata. To sem koj storil in dobil atia, da je nevarnost

velika; pisal sem dr. Gregortiču in mu svetoval, naj pride koj na Dunaj in obvesti tudi dr. Suterščiča, da naka prizadevanja pri vladu podpira. Dr. Gregortič je koj prišel, ali oni dr. Suterščič, ki je sicer mnogokrat potoval na Dunaj, se ni odzval povabil. Dr. Gregortič je bil zelo ogoren, ker je sam k ministrom in pričel nazaj z utisom, da nevarnost ni odstranjena. Torej zoper laže „Slovenčev“ člankar, ko piše, da je dr. Suterščič v poganjah, ki so se vrili s vlaado januarja, gledo Gorice vse dosegel; je febrajra, ko je bilo načelnštvo „Slovenske Zvezde“ pri Gantscha in Bylandtu, nam vlaada gledo Goricen da jedna jasno odgovorja! Da se pa dr. Suterščič v tako važnem trenutku dr. Gregortičevemu povabilu ni odzval, kaže, da do svojega vpliva takrat ni ravno veliko držal in pa, da je njegova vlaada tudi na one izvenkršanske Slovence, ki so mu poverili referate, si bila tako živa, kakor se to poudarja v članku.

Zastopal sem vodno mnenje, da se v edaksa celo stvar ne da zaprediti, da je tam mogoče samo potom kompromis kaj dosegli, ter sem se vodno potegoval z nemško konservativno, kriščansko-socijalno in tudi socijalno-demokratično stranko, toda v zadnjem trenutku so nas prvi in zadnji zastopili, kriščanski socijalci zato, ker niso hoteli preprečiti volilne reforme, nemški konservativci pa kakor so trdili zato, ker niso nadali podporo pri „Slovenski sveti“. da se lotijo mesta od dežele

pri ustvari volilnih okrajev. Dr. Suterščič je z osirom na ustavo volilnih okrajev na Krasjekem to zahteval obabil, tako sta mi pravila podlana Hagenhofer in dr. Tollinger, ko sem ju vpravil, zaksj nista glasovali v odsek za moje predlage. Hagenhofer se je zaradi tega tudi še v zbornici z dr. Suterščičem precej razdraženo sprijel.

Na drugi strani sem pa veden in tudi na shodu zastupnikov mesece avgusta v Mariboru povdral, da je mogode za Korotko samo z občirkevno celoga kluba v zbornici kaj dosedi. Podlance Voršek je bil v klubu tokom svojega govora tudi omenil, da bodo treba obdržati, na kar mu je pa dr. Suterščič odvrnil, da je „Slovenska ljudska stranka“ za volilno reformo, in da torej ne more biti za občirkevno. Jaz v taki atmosferi nereda res v klubu nisem stavil predloga, da se proti volilni reformi obdržira, ker se smatram tako resnim politikom, da nisem mogel staviti predloga, o katerem sem vedel naprej, da bi ga bila velika večina odklonila, ker bi bila glasovala proti občirkevji. „Slovenska ljudska stranka“ in Dalmatinca, in da bi se mi bilo potem reko, da sem se hotel s predlogom predstaviti le javnosti kot posabedan javak.

Vaš lepotični člankarjev postopek pa vidi iz bajke, s katero je ogril korosko depacijo. Člankar piše: „To depacijo je vodil Plej k ministru, — kajti koroska depacacija

si je izbrala Plej za svojega voditelja, in se je dr. Suterščič spodjeti znamenoma izognikal.“ Resnica je pa tako-le: radi Korokevra sprva nepretzano korespondiral z dr. Brejcem, in dr. Brejcem mi je tudi naznanil, kdaj pride depacija na Dunaj. O tem je bil obveščen tudi dr. Suterščič in nikomur ni prile na misel, ga odstraniti. Dr. Suterščič je bil zadrian in depacijo sprva vodila Povške in jaz, jo kratko predstavila ter prepustila dr. Brejcu kot izvrsnemu governiku in poznavalcu koroskih razmer, da obravnati teljino slovenskih Korokov. Porokile „Slovenčevga“ poročevalca s Korokom, da sem imel pri tej priliki z ministerjškim predsednikom Beckom neko čudno diskurzijo, je po-potoma napočasno. Dogodek, ki se ga hoče spraviti s korosko depacijo v sredo, se je vrnil ob čisto dragi priliki, namreč 7. maja 1906. Takrat me je sprejel novoimenovan ministerjški predsednik princ Hohenlohe. Povabljen je bil, da se pogovori z menoj o politični situaciji, posebno o volilni reformi. Takrat sem princu Hohenlohe reklo, da sem mnenja, da je volilna reforma z osirom na ustavo volilnih okrajev na Korotku in Spodnjem Stajerskem za Jugoslovane nesprejemljiva, in da je meni in mojim očnjem zomiljenkom brez povlačanja slovenskih mandatorjev na Korotku in Spodnjem Stajerskem nemožno za volilne reforme glasovati. Na to mi je ministerjški predsednik odgovoril: „Zelo sem Vam hvaljen sa Vašo odkritevno izjavjo, ali jaz se temu čudim, ker po

LISTEK.

Dragan Sanda; Poezije.*

Gele:

Nem vider, sed ene,
(Ne se name kazni, ampak
res nekaj blid.)

Pod tem samozavestnim geslom je postal nov slovenski poet, dr. Dragan Sanda, svoje poezije diero slovenske domovine, ki deljeno žaka, da bi jí vstal nov Orfej.

Pogejmo si malo, jeli bo Dragan Sanda ta Orfej, ali ni mogoče med posliki projekto Orfeje le kak idej in besed sleden „orphelin“, ali ni mogoče bil neprsesen, ko je povedal, da hode ženi vider, sed ene“.

Odgorno torej in berimo! Knjiga je nadene s I. Lirski motivi, prva pesem je „Spremenica“, ki ne začenja tako: „Kar namekšči je vrhuhla,
dano daje v dar poet....“

Ljubljana 1907. Tiskal Dragomir Breber.
Cena: brezplačna K 2/40, vnosna K 5/-, pošta K 2 - 30.

Čitatelja, ki ima za lepoto in flume poslikalga jezikola kolikšaj razvit okus, strašno neprjetno dirne to muer-kanje, ki ga najdemo kar v prvi verzi, ki se nam pokale pred oči. Ali nì g. Sanda vedet, kako barbarska kafotofija je to muer-kanje. Če pa je gospod Sanda kolikšaj verziran v literaturi, ne bo sedaj kopil po glavi s Petrarčevim versom:

di moe maledicisco moco sed vergogno:
ali pa mi pod nos podrgali Preberov
(kaj se, tako eden) verza:

mensi maliči doklici....

Toda pocasi, Dragan! Mogoče Vas je znano, da ima ponavljanje konsonantov v poslikli ekonomiji veliko vlogo, samo, da mora biti utemeljeno. Kako pa je pri Vas psihološko utemeljeno muer-kanje ali celo Vas fenomenalno verza:

Jednakih ti Metom....?

Neh teh primerih smo hoteli počasiti, kak všeči napravijo na bravce prve tri strani Sandorih „poesij“. In če je nekdo rekel, da je v prvi noti, s katero se zadne neka Wagnerjeva opera, izrajen vse Wagner, s tem

večjo smodljoto trdimo, da se v prvi verzi, ki ga beremo in tej knjigi, počasni ves Sanda v vsej svoji poslikali ubožnosti. Cela njegova knjiga je klasičen dokaz, da doktor Sandon je neuporabljivo Slovka večkrat nidi v to, da bi znali posmi razlagati, kaj še le posmi — kovati. Kako se drzne človek, ki vkljub vse svoji izobrazbi ne pozna niti temeljnih pojmov metrike, ki ravnata s slovenščino, kakor se na ravno zdi, nastopata tako zamonostveno, v slovenski literaturi? G. Sanda ne pozna najprimitnejših pravil slovenske novopisice; za to se njegov klasični metri posrebuje klasični dokaz. Sanda je namreč napisal precej posmi v klasičnih metrik, ko je hazziral s svojimi posmimi okoli, so se zbalili urednički „bekšametrov bolj kot vraga z ročički“. In g. Sandi se takrat ni posvetil v glavi, da imajo naši uredniki mogoče boljši okus, ko on sam. Njegovi klasični metri pa nas spominjajo ose poleptekrake dobre nosilnega spominja, ko so dobivali zmanjšanje naloge, da v heksametrični ali distihni opisju vzhod solnce, sponad, minljivost človeškega

življenja in kar je še več takih hvaljivih sujetov za srednjokolske naloge in poslike s-a Dragan Sanda.

Pri Sandi se kaže direkten vpliv pesnika, ki jih je cital, v slovenskih, ruskih, klasičnih itd. N. pr.

Pridi deva moja pridi,
vzemni noč, ki me tebi,
naj oke spet raj mi vidi,
v trojih ki očeh ledi.

Sicer pa je g. Sanda velik gospod. Tiso se s Prederom, Propercem, Katalem, a pri tem je tako neopresen, da inda, da med njim in Katalem ni drugoga sorodstva, ko — prazn modnijek. Sploh ima navadno, da se drgao ob velikih poetih in z njimi prav koncilijantno govi i. Mi pa si mislim: Razi pravijo, da se jo nekod drgnil vinar ob goldinar in si je potem do-miljal, da je tudi sam goldinar.

Vsiček literarnega barizma pa je njegova „Naroda“ (str. 86), gusto-besedno govorjenje, s slabo prebavljanimi resničnostmi na srčku narodno poselje „unterpunkt“, kakor se je zelo dočitno izrazil nekdo nasem „unterpunkt“. Za vse te poselje pa je

desnaj upravljen informacijem tako
da je njen pridrževalnik." Ce površjanj,
da je bil 6. maja pri ministarskem
predsedniku za pogovore dr. Šusteričem,
potem je mislil, da son se mora od-
govoriti ministarskega predsednika Šu-
teriča: In tako, da son svoje menije
ministrskega predsednika održite po-
volj, "čustili me je Slovenske" in
kravli dr. Šusteriča - kot vultura
diplomata.

"Borbački" članak zove narodnu na svojim pozicijama razlagati iz dogovora s komunističkim parlamentaristima

stopnika v ministervcu in da bi ne
bilo moje vredno določilo niti zmanjša-
no bi bil postal dr. Šalterič minister!
Dostavljen je, da je v tej nadovi tudi
dr. Tavčar, takrat z menoj govoril in
povziral: „Jaz se pdigam v vro
odločitevku zato, da dobimo stopnika
v ministervcu, tudi že potem ven, da
boda dr. Šalterič minister!“ Torej se
stvijo moja, ki stvarju stvari vilja
nega človeka! Med uje pa potem ne
spoprijem osi, ki brea stenomajčiti
potiskajo avstraznosti, kakor posrebu pleset
„Slovenčevih odkritij!“

zasek parancsnok nekomu jasno. Dr. Markov je v starosteni popravku člana po pravici zavral te napelje tržnike kot nemocnice, ker Starosteni smatrajo velikopravični jekti kot srečo kajtovščin jekti — za starostenico straže je bilo po odnosu pri nadaljnjih volitvah 200 tisoč glasov ter izvoljenih pet poslanov, kateri imajo pravico poslušati na tudi v parlamentu svojega kajtovščinskega jekta. V Plegu tega pa je naslednjih: v. Šukovčan : 4800; Volkerusov (Lipovarov) katerih materialisti jekti je kajtovščina rabišči; dr. Žežek je tretji: napadci, napremiljenci in nepravilni revniki, ki je dr. Markov edinstven božič. Isto velja o srečo demokratih, ki so protestovali proti tem, da bodo govoriti v našem parlamentu v kajtovščini.

U vlastiti reformi predložiti tudi reformo bilogicne postopek ter vpisati spusti parlamenta kaprolike direktiv, katerih bi stanovniškim podjetjem izvredno vrako parlamentarno pravilo. To, Madljerji so na prvi pogajani in neobjekti, da jima ga pri, pač, z

Politicki pregled.

Demolition details.

Vprašanje parlamentarnega jesika boste rekovali, kakor je bilo pridržkovati v raziskovalni misiji. Češka avansa je stala v tem boju osamljenja — edo češki so demokratije ne so le v zadnjem momentu objihali meščanski postinjanec svojo posodo — Poljaki so stali od prvega početka na neznani strani, člani Slov. krate so bili pravljenci iti s Poljaki, Jagasovi, ki so si pa močno že ni bili na jasnom, s katerim naj bolj so Čehi ali s Nemci. Poletja je bil za Čehi tudi valjed tega nepriznana, ker so volilci zadoli postaviti nezadovoljstva s tem, da njih polnici v parlamentu niso, ko bi vendar imeli glasno zastopanji materialne, narodne in kulturne koristi češkega naroda. Nemci so vse te okolnosti v svoj prid izkoristili ter so se dosegli in odločno spirali priznati nemškim je-

V parlamentu je na dnevnem redu proračunski provizorij.

Prostí agrarní svet je priešlo do sedaj 263 poslancov in sicer: 70 krátko socijalcov, 30 demokrátov, 17 českých klerikov (katolíckich nacjonalistov), 26 nemíckich agrarov, 26 žanisov, 23 členov Poľjskeho klubu, 17 členov poľskej ľudovej strany, 11 členov Slovenskejho klubu, 9 členov Juhoslovanského klubu, 10 Italjanov, 9 nemíckich radikalov, 2 romenov, 1 nemícky nacjonalista, 1 divjak (graf Storaberg).

Advokatje se v državnem zvezu sklonili proti zvezu v obrambo stanevskih pravic. Desedaj je pristopilo 22 poslanecov tej zvezni.

parlamenta. Če bi se bili torej primljeni, da omogočijo delovanje parlamenta, spraviti Beckovo predloga vred taterih bodo takšne interpretacije in predlogi sprejeti na zapomnik ter bodo izvirnik pritožbejki kot priloga uradnemu zapomniku. Neponisti geveri se bodo stenografskimi, dokler stenografi ne bodo publikirani, pot tem v stenografsko pisanje. Čela sprejemajo to rešitev zadanes, zadevajo pa, da se jasno radi, to vprašanje v smislu prava in pravnosti – in ne v smislu nemotilega gospodarstvenosti.

Advokat je v državnem smeru skorajno preto zvezu v okviru stenografskih pravic, besedilu je pristopilo 22 podlancev tej zvezni.

Předpředseda dr. Žáček je ne-
davno vzdal kněžství past. dr. Markov-
áček je generál v parlamentu ruské.
Dr. Žáček se je vzdal kněžství. Polj-
čajev in v roce osmá, kdy se křtili da-
je ruština v Avstriji kaj. zatorvý.

— nihlo pa se u agnali, da bi
ih te krčilo krijevo odstranil, zato
se bili pravni praktičarji prisiljeni
zasegnuti si srami. Predsednik nadvo-
rštice v. Pragi g. Wessely jih sicer
zročil — toda te grožnje nikam ne
ponosijo ter ve jih tudi nihlo ne
sej, ker dovedoč stope pravni prakti-
čarju na strogo zakonski stilizirani
predari izvajajoči zakonov pa so tudi
Avstriji ne more nikogu kaznovati.

Na Ogranku bodo vendar izvedena vellins reforma, tako-poreča. Huda-potči Hiršlap. „Kaha bodo te „splošni“ vellins pravico nam prispe ta-le-stavok: „Vellino pravico ima vsakograki državljani, kateri zaračuna in izplačati svoj materialni (razumljivo) življenjski jenik.“ O potrebi starostni se ne more dejati, ker je v vellinski mudiščarski časopisjo, da je ministru Andrejcu takoj resniki vellinski okraje, da se doslušajo razmere strank. Torej bodo mnogo spremisne in da ne mudiščarskim narodom ne bodo mogodeli priboriti si kaj mandatov.

Hkrat z vojilno reformo si bodo Konstitutivci prispevali resnično vse ostalo veliko vprašanja, dokler so bili na vladici in sicer: zagotovo z Avstrijo, ustavne garancije, vojaško vprašanje, strateško z vzdržanjem kontingentov rekrutov. Konstitutivci vedo, da bodo po sledenih le tako pristranske in slabljive vojilne reforme za, da koalicija ugradi v parlamenta, da ne vedno pa vse.

Dopisi.

Na Generalji pred Štibernom. Nekdajki in diktatorje so se to včasih vrili na podtaico. Kako? Vojno nameravajo leta prešestnici Smarje in gospodarsko igro in Županje napadnijo. Odber Štiberno je nazarec skoraj osmeril tudi pri nas ljudsko krajino. Sedaj ko bodo lahko diktati potreba knjige od hite do hite in jih primerno urediti, se nadrt v kraščen izvir. Nekaj ne... obenam Štiberno je sicer pristopen vsakomur, le Štiberno je priporočil ljudem ne obiskujejo preveč. Morda bi bilo dobro, da bi se dalo kodifikaciji, da lahko vsakdo pride v Štiberno. Tudi kak napis v posebniški voli. Ni lahko spoznejti na Štiberno. Lahko bi se tudi življenje v njej pospešilo z Štibernom, da bi se poleg Štibernika uveril, da pladejo po E 170 na mesec sprejeti mali tudi "štibern", ki bi pleševali "po 20 min. in bi zato imeli te pravico". Tisti, ki vsekad nadaljujejo trdno, da postane Štiberna last naroda in tako brez razlike stvari! — Triko kopelj je olepkovalno društvo "Provit" letos primočno popravilo. Od zadnjega tegemoča je v njej precej izvakan. Spretna so je kako vnosita mesto, da naj bi se v kabino postavilo nekaj plijevanjnikov. Ako dobi mesto "kopelj" drago leto tudi še to, kar ima vsekih hite, potem se kopelj kot takrat lahko mori z drugimi. Le veda bi bila lahko bolj čista. Ali bi se nasangli v njem? odgovorju s tem, da bi se v potoku navidez napravio še dvajset "mrtvih". Štibernova smrtna cesta poteka tudi skozi Štiberno. Pocenička potrdi vredni trije poleg Novakoviča stojec krov in upravlja na njegovo mestu logor komandantstvo. Očitno, da ne more biti kar resnično

don. Sicer pa letos vse popravila. Nisi te vidarji in skrbarji v vsej tisti delov pri kraju, Še jih žalca v drugi vodi opravilo. Majorjevo popravilo bomo imeli na vodstvu Jagodiloviči, kar je sporno, da pride v traktor ter po- jazik. — Trdta občina in skrbarji niso se potegnjati, da bi tudi Šmarje in na Mostičah lahko našli deli živine. Odkar je našred pribli- zan Števinskevrat stvar ni več v spopanju in to ljudje bolj in bolj želijo Monda se takšnimi pridržati tudi končno skrbarji mostek. — V nedeljo se mora nekajlik ljudje sklepali v takojšnjem dekanijtu dr. Plestu nezavestno. Tudi ga je gospodar po določi, da v kratek čas najde v Šmarje klerikalno posenčanje. Zaradi je neveda ta velika potreba. Klerikalci klerikalci imajo se danje, ki je ne- moguče dekanjska palata. Ljudje pa tako pridno sanadili venja, da so po tem vsekrat nami nase posabil. Bod- se pa ga gospodar boja, da bi rovno vendar ne moreveril, da leti v rovinje

Južnoštajerska hranilnica v Celju

Narodni dom

za katerej jasnjijo okraj: Kranj, Novo mesto, Šentvid, Črnomelj, Šmarje pri Jelšah, Vrhnika in popolno varnost vlog in za njihovo, po pravilih določeno obrestovanje do neomejene viščnosti, ima voda/ hranilnih vlog 4,000.000 K.

Hranilnica podljuje z strankami vsak štorek že potek dovrške, za druga opravila pa je urad odprt vsak dan ob navadnih uradnih urah. Hranilna vloga obrestuje po 4 odstotku in pripisuje obresti polletno k kapitalu ter plačuje hranilnici vsečki davek smanj in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobe iste popolnoma nudi 4 odstotkov obresti.

Izposujejo pa od dne 1. januarja leta 1905 na zmljivo varnost po 4 tri četrt odstotkov, občasni in korporacijski navedenih potih okrajov po 4 in pol odstotkov obresti.

Repräsentativna delavnica za potrebe, br. 14. 20

Singerjevi šivalni stroji

Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.

Tuktiški stroj ima vsestevne možnosti.

stroje so najvišje tvernosti ter so vsekakor v uporabi.

Gospodinjski potnik v divjenju: In voda nadomestna medvarevna in umetnega varenja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah odlikovani z največjimi priznanji.

Singer (A. dežela družba šivalnih strojev
CELJE, Koledverska ulica štev. 8. 11. 20. 20

za domačo
potrebo in
delavnice
tudi vse.

x
Velika
trajnost in
vzorna
konstrukcija
uspešljivo

Perilni kambrik batisti in cefiri

v velikanski izdelki po
čudovito nizkih cenah

R. Stermecki = Celje

Vzorce na vse strani zastonj.

10. 20. 20

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši

Narodni dom

Posejilnica ura-
duje vsak dan od
9. do 12. ure do-
poldne razun ne-
delje in praznike.

POSOJILNICA V CELJU,
ki jo je bila leta 1881 z ne-
omejeno zavoso ustvarjena,
njo voda nad 4000 za-
držnikov, kateri imajo vsoga
med 50.000 K. vplačanih
dolgov ter ima voda nad
6 1/2 milijona krov hranilnih
vlog in nad

330.000 krov
rezervnega zaklada.

Hranilna vloga upravlja od
vzročnika, kiči tudi ni član
zadruge ter ji obrestuje po
4 1/4%, posejilnica plačuje

vsečki davek

zato, da bi ga odtegnila
vlagateljem. Posejilnica daje na
osobni ali hipotekarni kredit
proti 5 1/2% in 5% obre-
stovanju. 14. 20. 20

